

Samenvatting

Gemeenten zijn sinds de decentralisatie in 2015 verantwoordelijk voor het organiseren van de jeugdhulp waaronder ook crisishulp. De samenwerkende gemeenten in Zuid-Limburg hebben aangegeven dat ze de crisishulp jeugd vanaf 2019 willen doorontwikkelen. Door hulp meer integraal vanuit verschillende expertises en meer ambulante te zetten wordt beoogd om jeugdigen sneller een perspectief biedend traject te bieden, zoveel als mogelijk in hun eigen omgeving. Hiermee is de verwachting dat er minder jeugdigen in crisisverblijf worden geplaatst. En dat, als een plaatsing onontkoombaar is, deze maximaal één week duurt.

Om deze doorontwikkeling te realiseren is gemeente Maastricht als centrumgemeente een aanbestedingsprocedure gestart. Deze leidt nu tot gunning aan XONAR. Zij gaan hiervoor een samenwerking aan met zeven onderaannemers.

Beslispunten

1. Besluiten tot het gunnen van de Integrale crisishulp Jeugd regio Zuid-Limburg aan XONAR.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 18 december 2018:

Conform.

1. Aanleiding

Op 25 september jl. is er door centrumgemeente Maastricht namens de regio een aanbestedingsprocedure gestart voor het verwerven van Integrale Crisishulp Jeugd regio Zuid-Limburg. Eerder was door de samenwerkende gemeenten besloten om de crisishulp voor jeugdigen anders te gaan organiseren naar aanleiding van een aantal geconstateerde knelpunten in de afgelopen jaren. Zo verbleven er relatief veel jeugdigen lang op een crisisplek en was er te vaak sprake van meerdere overplaatsingen. Naast het nadelig effect hiervan op deze kinderen, leidde dit ook tot stijgende kosten. Door in deze reguliere aanbesteding te sturen op meer samenwerking tussen partijen met verschillende expertise wordt nu een meer integrale aanpak beoogd. En door te werken met een lumpsumfinanciering wordt het risico op verdere stijging van de kosten beheerst. In deze aanbestedingsprocedure ligt nu de gunning voor.

De aanbestedingsprocedure heeft geleid tot één inschrijving van XONAR met zeven andere zorgaanbieders met verschillende expertise als onderaannemers te weten:

Mondriaan, Koraal Groep, Zuyderland Medisch Centrum, Kracht in Zorg, Rubicon Jeugdzorg, Vincent van Gogh en Daelzicht.

Deze inschrijving is beoordeeld door een regionale beoordelingscommissie bestaande uit beleidsmedewerkers en gedragswetenschappers van de lokale toegang uit verschillende gemeenten. Hieruit is naar voren gekomen dat de inschrijving voldoet aan alle gestelde eisen. De regionale stuurgroep Jeugd heeft vervolgens op 29 november aan de centrumgemeente geadviseerd om over te gaan tot gunning.

Dit is gemandateerd aan teammanager en budgethouder, maar vanwege de omvang en regionale functie en de politiek-bestuurlijke gevoeligheid van de crisishulp wordt geen gebruik gemaakt van dit mandaat en wordt dit ter besluitvorming voorgelegd aan het college.

2. Context

- Jeugdwet: crisishulp voor jeugdigen maakt onderdeel uit van de gemeentelijke taken op basis van de Jeugdwet.
- Centrumregeling inkoop jeugdhulp regio Zuid-Limburg 2019: op basis van deze gemeenschappelijke regeling is gemeente Maastricht aangewezen als centrumgemeente voor de verwerving van jeugdhulp en jeugdbescherming/jeugdreclassering.
- Beleidsplan Jeugd regio Zuid-Limburg.
- Collegebesluit d.d. 25 september 2018 tot het starten van de aanbesteding Integrale crisishulp Jeugd Zuid-Limburg.

3. Gewenste situatie

Er is sprake van crisis bij een jeugdige als er door een plotselinge, ernstige ontregeling (in de fysieke, sociale en psychische gesteldheid) van een jeugdige of van zijn/haar omgeving voor de jeugdige een acuut onhoudbare situatie in het thuismilieu of de woonsituatie ontstaat. We onderscheiden crisis met als oorzaak het psychische functioneren van de jeugdige, crisis met als oorzaak een ernstige ontregeling in de omgeving van de jeugdige en crisis waarbij verschillende oorzaken aanwezig zijn (combinatie Licht verstandelijke beperking (LVB), psychiatrische problematiek (GGZ) en Jeugd- en opvoedproblematiek (J&O)).

Aan jeugdigen in een dergelijke crisissituatie wordt ambulante jeugdhulp (eventueel in gezinsaanpak) of, indien noodzakelijk, crisisverblijf geboden. Er is een centraal meldpunt waar deze crises gemeld kunnen worden dat continu (24 uur per dag, 7 dagen per week) bereikbaar moet zijn.

De afgelopen jaren werden het *meldpunt* en de *crisishulp* apart van elkaar gecontracteerd. Het *meldpunt* (de crisisdienst Jeugd) werd uitgevoerd door Bureau Jeugdzorg Limburg (BJZ). BJZ voerde deze functie voor de hele provincie Limburg uit. De *crisishulp* werd voor de regio Zuid-Limburg ingekocht middels een bestuurlijke aanbesteding in de vorm van arrangementen. Daarbij is een aantal knelpunten opgetreden. In 2017 zagen we een sterke groei in ingezette crisishulp waarbij jeugdigen soms lang in crisisverblijf verbleven. Dit werd mede veroorzaakt door een tekort aan geschikte vervolgplekken. De kosten zijn als gevolg daarvan ook sterk gestegen. Bovendien werd het voor instellingen steeds moeilijker om voldoende gekwalificeerd personeel aan te trekken, met name voor het vervullen van de continue beschikbaarheid.

Om dit te verbeteren zijn de volgende doelstellingen benoemd:

- Integrale crisishulp met een minimaal aantal schakels en overdrachtsmomenten, door aanbieders met verschillende expertise die samenwerken;
- Dit is het best te verwezenlijken door een overeenkomst met één opdrachtnemer die zorg draagt voor integrale crisishulp in alle fasen: melding, triage, crisishulp en overdracht aan eventuele vervolghulp.
- Duidelijke regierol (verantwoordelijkheid) over de hele keten met doorzettingsmacht volgens de systematiek van 1G(ezin)1P(lan)1R(egisseur) waarbij het ambulante veld nauw betrokken blijft bij de hulpverlening.
- Voldoende adequate verblijfsplekken in de nabijheid van het gezin en efficiënt omgaan met deze plekken.
- Minder terugval (recidive)
- Meer preventief werken leidend tot minder instroom in crisis

In de aanbesteding zijn scherpe eisen opgenomen ten aanzien van de multidisciplinaire triage, maximumduur van verblijf op een crisisplek en het sneller doorzetten naar adequate jeugdhulp. Er is één inschrijving binnengekomen van XONAR met 7 andere partijen. Deze inschrijving is beoordeeld door een regionale beoordelingscommissie waarin zowel beleid, toegang als inkoop waren vertegenwoordigd. Deze commissie is unaniem van oordeel dat de inschrijving voldoet aan alle gestelde gunningscriteria op het gebied van implementatie, uitvoering crisishulp, uitstroom, in- en externe samenwerking en het werken binnen het gestelde budget.

Doordat zowel meldpunt als crisishulp voor regio Zuid-Limburg in de nieuwe opdracht zijn opgenomen zal het meldpunt met ingang van 1 juli 2019 worden overgenomen door de nieuwe partij. BJZ, dat de crisisdienst van oudsher voor de hele provincie Limburg uitvoerde, is hier niet meer bij betrokken.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Op de overeenkomst die met de gegunde partij gesloten zal worden zijn de algemene inkoopvoorwaarden van gemeente Maastricht van toepassing. Hierin zijn ook voorwaarden opgenomen met betrekking tot duurzaam inkopen (artikel 17).

Een adequaat ingerichte crisishulp voor jeugdigen heeft een directe invloed op de gezondheid en het welzijn van de jeugdigen in de regio Zuid-Limburg die hier een beroep op doen.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Het uitvoeren en monitoren van de aanbesteding valt binnen de taken die gemeente Maastricht als centrumgemeente voor de verwerving van jeugdhulp voor de regio Zuid-Limburg verricht. Dit gebeurt in samenwerking tussen team inkoop en beleidsmedewerkers uit de regiogemeenten en past binnen de samenwerkingsafspraken.

7. Informatiemanagement en automatisering

Het contractmanagement van de crisishulp past binnen de huidige systemen (met name Zorgned).

8. Financiën

Voor de financiering van de integrale crisishulp is gekozen voor een lumpsumfinanciering voor de looptijd van het contract (3,5 jaar). Optioneel kan er tweemaal met 1 jaar verlengd worden. Als

gebruik wordt gemaakt van de optiejaren, dan wordt voor de extra jaren uitgegaan van hetzelfde jaarbedrag als voor het laatste reguliere contractjaar 2022.

In de periodieke kwartaalgesprekken zal de inzet van het budget gemonitord worden. Mocht er sprake zijn van onderuitputting van het budget, dan worden er afspraken gemaakt tussen gemeente en aanbieder over hoe en in hoeverre het surplus door de aanbieder voor verbetering van de dienstverlening ingezet kan worden (bijv. investeringen in innovatie, maatregelen ter preventie) of voor risicospreiding over de jaren. Wanneer er sprake is van een financieel tekort bij de opdrachtnemende partij, zal deze in onderling overleg tussen aanbieder en gemeenten beheersmaatregelen treffen. Het risico van overschrijding van het budget ligt bij opdrachtnemer, met als enige uitzondering een wijziging van omstandigheden veroorzaakt door gewijzigde wetgeving. In dat geval worden eventuele gevolgen voor het budget besproken tussen opdrachtgever en opdrachtnemer.

De lumpsumbijdrage komt in de plaats van de financiering van ingezette arrangementen voor crisishulp aan jeugdigen en de financiering van het separate crisismeldpunt. Voor de bepaling van het lumpsumbudget is uitgegaan van de verwachte kosten 2018 (arrangementen plus meldpunt) en wordt rekening gehouden met enerzijds zaken die besparingen op zullen gaan leveren en anderzijds meerkosten door inhoudelijke verbeteringen.

De verwachte kosten in 2018 zijn € 5 mln.¹ Door uit te gaan van korter verblijf in crisishulp en een verschuiving naar meer ambulante hulp, efficiëntie door intensievere samenwerking en een sterkere multidisciplinaire triage aan de voorkant is het budget voor 2019 bepaald op € 4,8 mln. incl. indexering². Naar verwachting leidt deze sterkere triage bovendien tot een demping van het gebruik van overige voorzieningen die normaliter aansluitend op crisis worden ingezet. Overigens zagen we in 2018 al een sterke kostendaling t.o.v. 2017 toen de kosten € 6,5 mln. bedroegen. Er was toen sprake van een vergrote instroom en een stagnerende uitstroom.

Na 2019 verwachten we een verdere lichte afname van het aantal cliënten dat crisishulp nodig heeft, een afname van het aantal cliënten dat gebruik maakt van crisisverblijf en verdergaande samenwerkingsefficiency. Dat leidt tot het uitgangspunt dat de totale kosten in 2022 uiteindelijk 10% lager uitvallen dan de kosten in 2018.

---

¹ Alle bedragen hebben betrekking op zorgkosten en zijn vrij van BTW

² O.b.v. OVA (overheidsbijdrage in de arbeidskostenontwikkeling) 2019 NZa

De lumpsumbijdrage bedraagt € 15.940.000 voor de looptijd van het contract:

Jaar	Bedrag beschikbaar voor elk jaar
2019	€ 2.400.000 (half jaar)
2020	€ 4.700.000
2021	€ 4.500.000
2022	€ 4.340.000
Totaal	€ 15.940.000

De verdeling van deze kosten over de regiogemeenten zal grotendeels plaatsvinden op basis van het profijtbeginsel met daarnaast een vaste bijdrage in de beschikbaarheidscomponent.

Daarvoor zal het grootste deel van de kosten verdeeld worden naar rato van de inzet van crisishulp per gemeente. Een vast bedrag van € 700.000/jaar wordt als kosten van de beschikbaarheid van het meldpunt verdeeld met een vaste verdeelsleutel op basis van het objectieve verdeelmodel jeugd.

De exacte verdeelsleutel voor verdeling van de kosten over de deelnemende gemeenten moet nog worden vastgesteld. Uitgaande van de aantallen over 2017 worden de kosten voor Maastricht in 2019 voorsnog geraamd op € 390.425 (voor een half jaar) en € 765.000 in 2020 (het eerste volledige jaar).

Deze bijdrage komt in plaats van de huidige kosten voor de inzet van zorgarrangementen crisis plus de bijdrage aan het centrale meldpunt. Voor 2018 worden die kosten voor Maastricht geprognoseerd op € 1.079.516. (bestaande uit € 953.974 voor ingezette arrangementen en € 125.542 voor het meldpunt). Het voordeel ten opzichte van 2018 (ca. € 300.000 op jaarbasis) ontstaat door de lagere lumpsumbijdrage én door een andere verdeling van de kosten over gemeenten. Mogelijk dat deze lagere kosten voor crisishulp bijdragen aan invulling van de stelpost draaiknoppen sociaal domein. Dit is echter ook afhankelijk van een mogelijke verschuiving van kosten voor de vervolghulp na de crisishulp.

De kosten voor de integrale crisishulp Jeugd in Maastricht komen ten laste van de begrotingspost Jeugdzorg professioneel.

9. Aanbestedingen

Voor deze aanbesteding is een openbare procedure gevolgd conform de richtlijnen die gelden voor sociale en andere specifieke diensten cf. artikelen 2.38 en 2.39 van de gewijzigde Aanbestedingswet 2012. De aanbesteding is uitgevoerd door team inkoop sociaal domein in samenwerking met beleidsmedewerkers uit de regio.

10. Participatie tot heden

Niet van toepassing.

11. Voorstel

1. Besluiten tot het gunnen van de Integrale crisishulp Jeugd regio Zuid-Limburg aan XONAR.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Na collegebesluit zal voorlopige gunning plaatsvinden. Na de voorlopige gunning is er een wettelijke bezwaartermijn van 20 kalenderdagen waarin belanghebbenden formeel bezwaar kunnen maken.

Als er geen bezwaren binnenkomen kan de gunning op 9 januari 2019 definitief gemaakt worden.

Na gunning start het gezamenlijk implementatietraject waarna de dienstverlening start op 1 juli 2019.

De inzet van crisishulp en de ontwikkeling van de vervolghulp zal worden gemonitord in de monitor toekomstagenda.